

Pestprotocol

't Lange

Inhoud

	Blz.
Voorwoord	3
Inleiding	3
Doel van dit protocol	3
Pesten of plagen	4
Signalering van pesten	5
Voorkomen van pesten op school	5
Pesten op school; hoe gaan wij daarmee om?	6
Bijlagen	6
- Gedragsregels OBS 't Lange	9
- Plan van aanpak: gedragsregels	10
- Plan van aanpak: voorkomen van pesten	11
- Plan van aanpak: bij pestproblematiek	12
- Vragenlijst over pesten	13
- Pieker-blad	14
- Ouderbrief	16
- Adviezen	17
- De 'no-blame' aanpak	18
- Literatuur	19
- Boeken	20

VOORWOORD

Openbare basisschool 't Lange streeft ernaar dat alle betrokkenen de school als een fijne en veilige plek ervaren waar zij zichzelf op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

Kinderen moeten net als thuis, ook op school leren om met elkaar om te gaan. Daarom vinden wij het belangrijk dat er duidelijke regels en afspraken gelden. Het is van belang dat deze gedragsregels en afspraken voor de hele school hetzelfde zijn. Een reglement dat na de zomervakantie en wanneer de leerkracht er aanleiding toe ziet (preventief) wordt besproken met de kinderen en in het team en waarvan ook de ouders op de hoogte zijn, vinden wij daarbij zinvol.

In dit protocol hebben we beschreven wat pesten is, wat het verschil is tussen plagen en pesten, hoe pestgedrag gesignaleerd kan worden, wat OBS 't Lange doet om pesten te voorkomen en hoe de school omgaat met pestproblematiek.

INLEIDING

OBS 't Lange wil een veilig klimaat voor de leerlingen bieden, waarin de leerlingen met plezier kunnen leren en waar pesten zo mogelijk niet voorkomt. We willen dat de kinderen zich aanvaard en gerespecteerd voelen door zowel de leerkracht als de medeleerlingen. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde wil een kind tot leren kunnen komen. Als een kind zich bedreigd voelt, zal dat van invloed zijn op het volledige functioneren.

We proberen pesten te voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat. De leerkrachten bevorderen een goed pedagogisch klimaat door het scheppen van een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. In de eerste weken van het nieuwe schooljaar worden de gedragsregels die op OBS 't Lange gelden (zie bijlage) besproken. Deze worden aangevuld met de groepsregels die de leerkracht samen met de kinderen opstelt. Het maken van deze regels sluit aan bij het eerste thema van de methode 'Leefstijl'. Dit is de methode die we in alle groepen gebruiken ter bevordering van de sociale- en emotionele ontwikkeling.

Een van de duidelijke regels is, dat kinderen met respect met elkaar om dienen te gaan. Ook dragen we uit dat 'je niets bij een ander doet, wat je bij jezelf ook niet zou willen.'

Op het schoolplein spelen heel veel kinderen samen. Een actieve houding van leerkrachten tijdens het surveilleren op de speelplaats draagt bij aan een goed pedagogisch klimaat op school.

Als kinderen in hun gedrag de grens van een ander overschrijden, hanteren we het '*stop-dit-wil-ik-niet-teken*'. Middels deze afspraak kunnen kinderen zelf aangeven dat ze vinden dat een ander te ver gaat. Dit kan zijn bij lichamelijk contact of verbale uitingen.

DOEL VAN DIT PROTOCOL

Dit protocol is bedoeld ter info voor ouders en leerkrachten van OBS 't Lange. Door het gebruik van dit protocol willen we duidelijk maken welke gedragsregels op OBS 't Lange gelden en wat het plan van aanpak is indien er sprake is van pestproblematiek. Alle betrokkenen kunnen elkaar hierop aanspreken wanneer er sprake is van pestgedrag.

WAT IS PESTEN?

Pesten is het systematisch, langdurig en herhaald lastig vallen van iemand met de bedoeling die ander pijn te doen.

Een of meerdere kinderen proberen de ander opzettelijk pijn te doen. Die ander is altijd dezelfde persoon. Het pestgedrag richt zich altijd op een bepaald kind. Het gepeste kind is niet in staat zich te verdedigen. Dit kan verscheidene oorzaken hebben.

Pesten is een ernstig en complex probleem. De oorzaken zijn divers en moeilijk te achterhalen. Lange tijd is pesten gezien als iets 'wat erbij hoort', is het gezien als plagen. We spreken van pesten wanneer de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De gevolgen van pesten zijn vele malen erger en worden vaak onderschat.

PLAGEN OF PESTEN

Plagen:

- * van korte duur
- * niet in groepsverband
- * gelijkwaardig
- * geen vast doelwit

Pesten:

- * langdurig en herhaaldelijk
- * vaak in groepsverband
- * machtsongelijkheid
- * steeds gericht op dezelfde persoon of groep

Manieren van pesten

Pesten met woorden (verbaal), door te schelden, vernederen, dreigen of briefjes schrijven.

Pesten door fysiek geweld, zoals slaan, duwen, schoppen, laten struikelen of spugen.

Pesten door intimidatie, b.v. dwingen tot bepaalde handelingen of achterna lopen.

Pesten door isolatie, een ander links laten liggen of nooit uitnodigen.

Stelen of vernielen, b.v. fietsbanden lek steken.

Digitaal pesten, middels MSN, Hyves enz.

Discriminatie, vanwege huidskleur of afkomst.

Het slachtoffer kan uitgekozen worden vanwege uiterlijke kenmerken, vanwege vertoond gedrag, vanwege beperkte weerbaarheid.

De pester lijkt populair, krijgt anderen vaak mee in zijn gedrag, weet feilloos welke kinderen makkelijk slachtoffer zijn, is zelf vaak slachtoffer (geweest), heeft op termijn zelf last van zijn gedrag en is vaak niet in staat vriendschappen te onderhouden.

De meelopers en andere kinderen zijn niet direct betrokken, hebben angst om zelf slachtoffer te worden, willen graag bij de populaire kinderen horen en zijn daardoor minder in staat tot individueel denken.

Gevolgen van pesten

Gevolgen voor het slachtoffer kunnen bijvoorbeeld zijn:

- faalangstig zijn
- wantrouwend en depressief zijn
- geen of weinig zelfvertrouwen hebben
- lichamelijke klachten vertonen
- slecht presteren
- verlegen zijn, geïsoleerd raken

- poging ondernemen of dreigen met zelfmoord

Pesten heeft ook een negatieve uitwerking op de omstanders. Kinderen die het pesten van dichtbij meemaken voelen zich bang of worden wantrouwend.

Ze voelen zich vaak schuldig omdat ze niet ingrijpen en zijn bang om zelf slachtoffer te worden.

Pesters leren, als ze niet gecorrigeerd worden, dat ze met agressie, geweld en bedreigingen hun zin krijgen. Pesters komen vaak terecht in een neerwaartse spiraal en uit onderzoek blijkt dat zij beduidend meer kans hebben om op latere leeftijd crimineel gedrag te gaan vertonen.

SIGNALEREN VAN PESTEN

Bij zowel slachtoffers als pesters zijn duidelijke kenmerken te signaleren.

Kenmerken van een slachtoffer kunnen zijn:

- heeft weinig vrienden op school, voelt zich eenzaam
- is verlegen en teruggetrokken
- mist vaak het vermogen om regels en normen te ontdekken in een groep
- is onzeker
- weet niet hoe hij/zij met agressief gedrag om moet gaan
- is weinig assertief, komt weinig voor zichzelf op
- huult sneller
- vermindering van prestaties
- komt met tegenzin naar school

Kenmerken van een pester kunnen zijn:

- vertoont agressief gedrag
- vertoont impulsief gedrag
- heeft moeite met het inleven in een ander
- is veel met zichzelf bezig
- wil de baas zijn over de ander
- heeft moeite met samenwerken, is ongeduldig
- kan complexe situaties moeilijk aan

VOORKOMEN VAN PESTEN OP SCHOOL

Om pestgedrag aan te pakken is het belangrijk om tijdig te signaleren en te corrigeren. Toezicht op het schoolplein en duidelijke uiting van het team, naar zowel kinderen als ouders, dat pesten op school niet getolereerd wordt draagt bij aan het voorkomen van pesten.

De school wil een veilig klimaat voor de kinderen bieden, waarin de kinderen met plezier kunnen leren en waar pesten niet voorkomt. We willen dat de kinderen zich aanvaard en gerespecteerd voelen door zowel de leerkracht als de medeleerlingen. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde wil een kind tot leren komen. Als een kind zich bedreigd voelt, zal dat van invloed zijn op het volledige functioneren.

Niet alleen het slachtoffer ervaart de angst, vernedering en pijn, maar ook de kinderen die er getuige van zijn, worden beïnvloed. Op een veilige school vertrouwen de kinderen elkaar, weten ze waar de grens ligt tussen plagen en pesten en komen ze voor elkaar op.

Handreikingen ter voorkoming van pesten:

- opdrachten in de klas waarbij samenwerken belangrijk is
- nadruk op het feit dat het melden van pesten geen klikken is
- tijdens schooltijd is er altijd toezicht
- werkstukken maken over pesten (verhaal, tekening, gedicht)
- regelmatig met de kinderen de sfeer in de klas bespreken
- voorkomen van vervelende situaties voor kinderen (bijv. teams kiezen bij de gym, niet door de kinderen zelf maar op verschillende manieren door de leerkracht met behulp van de ideeën van leefstijl).
- aandacht voor pesten en gepest worden niet eenmalig maar meerdere keren
- gedurende het schooljaar, op schoolniveau aan de orde stellen

Gedragsregels en groepsregels

De leerkrachten bespreken aan het begin van het schooljaar de gedragsregels van OBS 't Lange en stellen in overleg met de leerlingen de groepsregels op. Door gebruik te maken van de methode 'Leefstijl' komen onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen en aanpak van ruzies in alle groepen aan de orde.

Het voorbeeld van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waarin duidelijkheid is over de omgang met elkaar. Kinderen, leerkrachten, directie en ouders zorgen gezamenlijk voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat, waarbij de nadruk gelegd wordt op het positief reageren op elkaar.

De belangrijkste afspraak is:

Samen zijn we verantwoordelijk voor de goede sfeer op school.
Als een ander iets doet wat jij niet wilt, zeg dan 'Stop-dit-wil-ik-niet!'
Wordt er gepest, praat er dan thuis en op school over.
Houd het niet geheim!

PESTEN OP SCHOOL: HOE GAAN WE DAAR MEE OM?

Kinderen die alleen zijn worden gestimuleerd met anderen mee te spelen. Aan andere kinderen word gevraagd hen bij hun spel te betrekken. We handhaven het 'Stop-dit-wil-ik-niet'-teken. We spreken naar kinderen uit dat ze het recht hebben hun grenzen aan te geven, wanneer ze het gevoel hebben dat een ander hier overheen gaat.

Conflicten worden opgelost door erover te praten, fysiek geweld staan wij niet toe! Dit betekent dat we naar beide partijen luisteren en beiden serieus nemen. In geval van fysiek geweld wordt dit zo snel mogelijk een halt toegeroepen. Een actieve houding richt zich ook op positief gedrag. Leerkrachten laten kinderen merken hoezeer ze dit gedrag waarderen. Wanneer men zich tussen de kinderen begeeft, is contact met de kinderen makkelijker gemaakt. We tonen belangstelling voor het spel van kinderen en geven suggesties.

Zowel leerkrachten als overblijfpersoneel zijn op de hoogte van de gedragsregels t.a.v. het buitenspelen. Wanneer er naar aanleiding van het teamoverleg aanpassingen zijn gemaakt, worden deze pas van kracht wanneer ook het overblijfpersoneel op de hoogte is. Kinderen die gedrag vertonen dat in strijd is met de gedragsregels van OBS 't Lange, worden daarop aangesproken.

Bewustwording.

Tot voor kort werd de oplossing (en de oorzaak) van het pestprobleem meestal gezocht bij het gepeste kind, het slachtoffer moest weerbaarder en assertiever worden. Nu blijkt dat inspelen op het invoelingsvermogen van de pester veel meer effect heeft, omdat daarmee het pestgedrag wordt gestopt.

Het aanspreken van de pester op zijn gedrag en het laten uitleggen van zijn gedrag is een manier van aanpak die aan te bevelen is en die wij toepassen.

Uiteraard wordt het slachtoffer van de pesterijen niet vergeten en proberen wij hem/ haar de nodige (positieve) aandacht en bescherming te geven. Zowel bij het slachtoffer als de pester is het verstandig om de ouders te wijzen op de bestaande situatie en te betrekken bij het zoeken naar oplossingen.

De meelopers zijn ook een groep die aandacht nodig heeft. Als je deze groep kinderen kunt bereiken, kan dit voor een ommezwaai zorgen in het pestgedrag. Wanneer de pester zich niet meer gesteund voelt door anderen, zal hij er sneller mee stoppen. De meelopers kun je het beste benaderen in groepsverband. Wij willen bij de aanpak van een pestprobleem van deze groep gebruik maken. We willen hen ervan bewust maken dat meelopen geen goede oplossing is.

Inventarisering pestproblematiek op school.

Omdat pesten vaak stiekem gebeurt, buiten het zicht van leerkrachten en ouders, is het niet makkelijk om pesten te signaleren.

Slachtoffers zoeken niet snel hulp omdat ze niet willen klikken. Ze zijn bang dat ze daardoor de kans lopen om extra hard te worden aangepakt door de pester.

Het (anoniem) afnemen van een vragenlijst (zie bijlage), is een mogelijkheid om beter zicht te krijgen op pesten in de klas, op school en daarbuiten.

Gedrag en bewustwording van de pester.

Kinderen die pesten zijn vaak de meest dominanten uit de groep. Ze gedragen zich agressiever en reageren eerder met geweld dan andere kinderen. Meestal doen ze ook agressief ten opzichte van volwassenen: de leerkracht of hun ouders.

Pesters lijken populair in een groep, maar zijn het uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien wat ze allemaal durven.

Via pesten lukt ze dat het makkelijkst: ze krijgen andere kinderen mee bij het pesten van een bepaald kind. En wie mee doet loopt minder kans zelf slachtoffer te worden.

Pesters komen vaak heel zelfverzekerd over. Ze nemen initiatief om de regels te overtreden, verzinnen hoe ze andere kinderen en volwassenen dwars kunnen zitten. Ze zijn er vaak goed in zichzelf 'uit de problemen te praten'. Doorgaans voelen ze zich niet schuldig over hun pestgedrag, vooral als ze met een groepje zijn. Het slachtoffer zien ze als iemand die 'erom vraagt gepest te worden'.

Soms is een pestkop een kind dat in een andere situatie zelf gepest werd. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere groep of in een andere situatie als pester gaan opstellen.

Een pestend kind dat zijn gang kan gaan, leert dat pesten een manier is om je in een groep te handhaven. Het leert niet om zich op een andere manier te uiten. Pesters kunnen lang last ondervinden van hun gedrag ten opzichte van anderen. Ze hebben bijvoorbeeld moeite om vrienden te maken of te houden. Het tegengaan van pesten is daarom niet alleen van belang voor de slachtoffers, het is ook belangrijk voor de pesters, om hun kansen op een goede ontwikkeling zo groot mogelijk te maken.

Een pester realiseert zich vaak niet wat de gevolgen zijn van zijn/ haar gedrag. Door het laten invullen van het pest-formulier (zie bijlage) maar natuurlijk ook door inbreng van leerkrachten en ouders willen we de pester in ieder geval bewust maken van wat hij teweeg brengt. Met uiteraard als doel dat de pester aan zijn pestgedrag een einde maakt.

BIJLAGEN:

- 1- GEDRAGSREGELS OBS 'T LANGE
- 2- PLAN VAN AANPAK
 - gedragsregels
 - voorkomen van pesten
 - bij pestproblematiek
- 3- VRAGENLIJST OVER PESTEN
- 4- PIEKER-BLAD
- 5- OUDERBRIEF
- 6- ADVIEZEN
- 7- DE NO-BLAME AANPAK
- 8- LITERATUUR
- 9- BOEKEN

Gedragsregels voor alle kinderen van OBS 't Lange

- 1- Alle mensen op deze school gaan respectvol met elkaar om.
- 2- Spreek de ander aan bij zijn naam (geen bijnaam).
- 3- Spreek positief over de ander.
- 4- Ga zorgvuldig om met de spullen van anderen en met de spullen van school.
- 5- Iedereen is belangrijk voor de groep en zal meewerken aan een goede sfeer.
- 6- Een ruzie heeft iedereen wel eens, maar doe wel je best om de ruzie uit te praten. Eerst samen en anders met de juf of meester.
- 7- Laat andere kinderen mee spelen.
- 8- Als je merkt dat iemand pest, vertel dat dan tegen de juf of meester (dit is GEEN klikken).
- 9- Word je gepest? Praat er dan ook thuis over, houd het niet geheim!

PESTEN.....is geen spelletje!!

't Lange

Plan van aanpak: gedragsregels

- 1- Met de kinderen worden (klassikaal) de gedragsregels besproken.
- 2- Iedere regel wordt aangehaald en de kinderen geven daarbij zelf voorbeelden van situaties.
- 3- Met de gedragsregels als basis worden per klas groepsregels gemaakt naar eigen beleving en in eigen bewoordingen.
- 4- De groepsregels worden duidelijk zichtbaar opgehangen in het lokaal.
- 5- De groepsregels worden gedurende het schooljaar herhaald.

Plan van aanpak: voorkomen van pestproblematiek

- 1- Het slachtoffer probeert het probleem eerst zelf op te lossen met behulp van de 'stop-dit-wil-ik-niet'-methode.
- 2- Wanneer de ander dan toch nog doorgaat, legt het slachtoffer het probleem voor aan de leerkracht die op dat moment surveilleert of aan de betreffende groepsleerkracht.
- 3- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te maken.
- 4- De leerkracht neemt een neutrale positie in en geeft de kinderen het vertrouwen dat het conflict hiermee is opgelost.
- 5- In de bovenbouw (groep 5 t/m 8) kan in deze fase de 'no-blame'-aanpak worden ingezet. (Zie bijlage).

Plan van aanpak: bij pestproblematiek

- 1- Bij herhaaldelijk ruzie-pestgedrag wordt de pester door de leerkracht aangesproken op zijn gedrag.
- 2- Het 'gepeste kind' krijgt de nodige (positieve) aandacht en ondersteuning van de leerkracht.
- 3- De leerkracht neemt telefonisch contact op met de ouders/verzorgers van de pester en het gepeste kind.
- 4- De pester vult het 'pieker-formulier' in.
- 5- De pester neemt het 'pieker-formulier', ondertekend door ouders/verzorgers, weer mee terug.
- 6- De pester wordt door de leerkracht aangesproken op zijn/haar gedrag en krijgt een sanctie opgelegd.
(Denk hierbij aan: tijdelijk niet naar buiten, gesprekken, enz. Voor welke sanctie gekozen wordt ligt aan de situatie en het betrokken kind).
- 7- De kinderen van groep 5 t/m 8 vullen de pestvragenlijst (anoniem) in.
- 8- De brief voor de ouders wordt meegegeven, samen met de adviezen.
- 9- Mocht bovenstaande tot onvoldoende resultaat leiden dan volgt een gesprek met kind-leerkracht-ouders/verzorgers en IB-er en/of directeur.
- 10- In extreme gevallen kan een kind geschorst of verwijderd worden.

Vragenlijst over pesten

Groep:.....

Maak steeds het vakje zwart dat het beste bij jouw gevoel past.

1. Zo voel ik me in de klas

- ☐ heel onveilig en bang
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje veilig
- ☐ erg veilig

2. Zo voel ik me op de speelplaats

- ☐ heel onveilig en bang
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje veilig
- ☐ erg veilig

3. Zo voel ik me onderweg naar school

- ☐ heel onveilig en bang
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje veilig
- ☐ erg veilig

4. Hoe vaak schoppen, slaan of duwen kinderen jou terwijl jij dat niet wilt?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

5. Hoe vaak zeggen kinderen gemene dingen tegen jou?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

6. Hoe vaak word je gepest?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

7. Als je dit schooljaar gepest bent aan wie heb je dat dan verteld?

- ☐ ik ben niet gepest
- ☐ aan mijn vader of moeder
- ☐ aan mijn broer of zus
- ☐ aan een meester of juf op school
- ☐ aan een vriend of vriendin
- ☐ aan niemand

8. Hoe vaak pest je zelf iemand anders?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

9. Je mag de namen opschrijven van kinderen die (vaak) gepest worden:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Je mag de namen op schrijven van kinderen die (vaak) anderen pesten:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Wat zou de school kunnen doen om pesten te voorkomen of te laten stoppen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Wat wil je zelf doen om pesten te voorkomen of te laten stoppen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

't Lange

Pieker-blad

Datum:

Naam:

Groep:

Wie heb je gepest?

.....

Wat heb je gezegd en/of gedaan?

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe komt het dat je hebt gepest?

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe denk je dat degene die door jou gepest wordt zich voelt?

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe zou je het vinden als je zelf gepest werd?

.....

.....

.....

.....

.....

Handtekening ouders/verzorgers voor gezien

.....

't Lange

**Pesten is geen spelletje!
PESTEN NEE!!**

Beste ouder(s)/ verzorger(s),

Wij willen voor uw kind een veilige omgeving zijn, een school met een goed pedagogisch klimaat, waarin kinderen zich op hun gemak voelen en zich met plezier en succes kunnen ontwikkelen. Een ding dat daar zeer zeker niet bij hoort is pesten.

OBS 't Lange voert een actief beleid tegen pesten op school.

Om u daarover te informeren en daarbij te betrekken, krijgt uw kind vandaag deze brief mee. Er bestaat een duidelijk verschil tussen plagen en pesten. Plagen is onschuldig, pesten is gemeen en zorgt ervoor dat kinderen zich in hun eigen leefomgeving, zoals op school, niet meer prettig voelen.

Misverstanden over pesten:

- pesten gaat vanzelf over...
- het slachtoffer vraagt erom met zijn gedrag...
- zo zitten mensen nu eenmaal in elkaar...
- van pesten word je hard...
- je moet je niet bemoeien met de pester en het slachtoffer.....

De trieste werkelijkheid is dat pesten wel degelijk pijn doet en op sommige kinderen levenslange (negatieve) invloed heeft. Pesten is een vorm van geweld waarbij stelselmatig getreiterd en gekweld wordt zodanig dat de gepeste kinderen angstig en onzeker worden en buiten de groep komen te staan. Geen zin meer hebben in school, geen zin meer om buiten te spelen, geen vriendjes over de vloer krijgen, nooit uitgekozen worden bij de gym en nooit uitnodigingen voor feestjes krijgen. En dat zijn nog maar de minst erge gevolgen.....

Omdat wij ervoor willen zorgen dat alle kinderen de school als een veilige en fijne plek ervaren, hanteren we gedragsregels waaraan alle kinderen zich dienen te houden. Aan deze gedragsregels wordt klassikaal de nodige aandacht besteed. Mocht er zich een situatie voordoen waarin we duidelijk te maken hebben met pestgedrag dan wordt de 'pester' daarop aangesproken en worden er aanvullende maatregelen genomen, zoals o.a. een gesprek met de betreffende leerkracht en ouders. Uiteraard krijgt het slachtoffer van de pesterijen de nodige (positieve) aandacht en bescherming en worden ook hier de ouders op de hoogte gebracht.

Als er een vermoeden is van pestproblematiek vullen de kinderen van betreffende groep (dit geldt voor de groepen 5 t/m 8) anoniem een vragenlijst in waaruit wij kunnen opmaken hoe groot de pestproblematiek is.

Wij hopen dat wij u voldoende inzicht gegeven hebben in de manier waarop wij pesten op school aanpakken. Op het volgende blad vindt u nog enkele adviezen. Mocht u verder nog vragen hebben dan kunt u zich natuurlijk altijd wenden tot de groepsleerkracht.

Team OBS 't Lange

Adviezen over pesten voor alle ouders:

- Neem pesten serieus, het kan ook uw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem, sluit er dus niet de ogen voor.
- Praat met uw kind over school, over relaties in de klas en vraag af en toe ook of er gepest wordt.
- Geef af en toe informatie over pesten en benadruk dat pesten wel pijn doet.
- Leer uw kind ook voor anderen op te komen.
- Geef zelf uiteraard het goede voorbeeld door anderen niet op uiterlijk of handicaps te beoordelen.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buiten sluit.
- Maak duidelijk dat (verbaal) geweld nooit een oplossing is.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Bespreek het pesten op school met de leerkracht.
- Maak duidelijk aan uw kind dat pesten bespreekbaar is en dat praten over pesten en gepest worden geen klikken is.
- Laat uw kind opschrijven wat het meemaakt als uw kind er moeilijk over kan praten.
- Vraag aan ouders van een vriendje of hun kind ooit iets vertelt over de sfeer in de klas en wie er gepest wordt op school.
- Maak duidelijk dat de schuld van het pesten niet bij uw kind ligt.
- Benadruk de positieve eigenschappen van uw kind (sportief, muzikaal, creatief enz.) door uw kind bijvoorbeeld lid te laten worden van een club.

't Lange

Adviezen aan ouders van pesters:

- Neem het probleem serieus.
- Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Laat hem/haar zich voorstellen hoe het zou zijn om zelf gepest te worden.
- Maak duidelijk dat (verbaal) geweld nooit een oplossing is.
- Maak duidelijk dat deze manier van omgang met anderen niet acceptabel is.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

Adviezen aan ouders van meelopers:

- Praat met het kind over waarom het meeloopt met pesten.
- Vraag aan het kind: "Hoe zou jij het vinden, als je gepest werd?"
- Vraag aan het kind, wat hij/zij in het vervolg gaat doen, als er gepest wordt. Laat het uw kind vertellen, alsof hij naar een film zit te kijken.
- Geef duidelijk aan, dat hij nu geen straf krijgt, maar dat hij niet nog een keer moet meehelpen met pesten. Als een kind hiermee akkoord gaat, sluit je het gesprek in een positieve sfeer af.

De No-blame-aanpak in zeven stappen:

1. Gesprek met het gepeste kind.

De leerkracht gaat in gesprek met het gepeste kind. Het gaat in dit gesprek om het effect van het pesten op het gepeste kind. Wat zijn zijn/haar gevoelens. Het kind kan dit eventueel in een brief of tekening weergeven. Verder wordt de procedure van de aanpak besproken. De leerkracht vraagt toestemming aan het betreffende kind om de brief of tekening te gebruiken. Het kind geeft aan welke kinderen hij graag in de volgende stap in de supportgroep uitgenodigd wil hebben.

2. Bijeenkomst met de betrokkenen (supportgroep).

Het gepeste kind is niet aanwezig bij dit gesprek. Uitgenodigd worden de pester(s), meelopers en ook kinderen van wie men een positieve groepsinvloed kan verwachten. Totaal 5 tot 8 kinderen.

3. Het probleem uitleggen en empathie kweken.

In een gesprek legt de leerkracht het probleem uit. Hij legt uit dat er een kind is dat zich erg ongelukkig voelt en dat de aanwezige kinderen een bijdrage kunnen leveren om het kind in kwestie te helpen. De leerkracht vermijdt elke vorm van beschuldiging en geeft duidelijk aan dat niemand straf krijgt. Op geen enkel moment bespreekt hij details over de voorvallen.

4. De verantwoordelijkheid delen.

De leerkracht vertelt dat iedereen in de klas er mede verantwoordelijk voor is dat anderen zich prettig en veilig voelen. De supportgroep is bij elkaar geroepen om te helpen het probleem op te lossen.

5. De groepsleden naar ideeën vragen.

De leerkracht vraagt aan iedere deelnemer om na te denken over manieren om het pesten te stoppen en het voor het gepeste kind weer aangenaam te maken. Hij vraagt aan de kinderen om hun ideeën zo concreet mogelijk te maken door hun zinnen te beginnen met "ik".

6. De verantwoordelijkheid wordt overgegeven.

De kinderen gaan nu aan het werk. Ze moeten de gelegenheid en de tijd krijgen hun goede voornemens uit te voeren. De leerkracht spreekt wel af dat hij hen na een of twee weken weer zal spreken.

7. Gesprek met alle betrokkenen afzonderlijk.

De leerkracht vraagt aan alle leden van de supportgroep afzonderlijk, inclusief het gepeste kind, of er iets verbeterd is. Misschien zijn niet alle voornemens geslaagd, maar het belangrijkste is dat het pesten is gestopt.

Bijlage 2:

't Lange

Literatuur

Meidenvenijn is niet fijn!

Lespakket om meidenvenijn te bespreken en te doorbreken.
2009 Cycloop Concept Creatie

Het coole kikker boek

Behorende bij het coole kikker kwartet spel, voor kinderen die meer vrienden zouden willen hebben of kinderen die gepest worden en niet voor zichzelf durven opkomen.
2008 De Print Amsterdam

Ruzie in de gymzaal

Leesboek uit de serie *Onder twee ogen*, waarin sociaal-emotionele vraagstukken voor basisschoolkinderen in leuke, spannende en ontroerende verhalen aan de orde worden gesteld.
2007 CPS

Nieuwe spelen om problemen op te lossen

Spelen voor de bovenbouw die kinderen gericht hulp bieden bij het omgaan met gevoelens van angst, depressie, onzekerheid, verlegenheid, minderwaardigheid e.d.
2003 Panta Rhei

Boekenlijst

Groep 1 / 2

- Kleine Klaas en grote vis – Dolf Verroen
- Superduck – Rindert Kromhout
- Paul wordt gepest – Anja Rieger (prentenboek)

Groep 3 / 4

- Kleine Klaas en grote vis – Dolf Verroen
- Superduck – Rindert Kromhout
- Erge Ellie en nare Nellie – Rindert Kromhout
- Ik neem het niet meer – Statia Cramer

Groep 5 / 6

- Tirannen – A. Chambers
- Pesten – Anne Charlish
- Kaatje Knal en de biefstukbende – Carry Slee
- Daniel – Yvonne van Emmerik
- Ik sla ze tot moes – Mariska Hammerstein
- Vechten met Veronica – Marilyn Sachs

Groep 7 / 8

- Spijt – Carry Slee
- Tirannen – A. Chambers
- Treiterkoppen – Mieke van Hooft
- Jan zegt nooit wat – Willy Schuyesman
- Eigen schuld – Chris Bos
- Het pest actie plan – Guy Didelez

